Driftsinntekter

Kommunens generelle driftsinntekter er det inntektene som kommunestyret skal disponere bruken av i budsjett og økonomiplan.

Driftsinntekter

Hele 1 000

	Revidert 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan		
			2025	2026	2027
▸ **Rammetilskudd**	**1 074 204**	**1 143 554**	**1 162 578**	**1 166 430**	**1 174 297**
▸ **Inntekts- og formuesskatt**	**1 100 380**	**1 190 600**	**1 190 600**	**1 190 600**	**1 190 600**
Eiendomsskatt	140 640	159 695	160 228	160 966	161 704
▸ **Andre generelle driftsinntekter**	**189 732**	**255 224**	**243 919**	**221 232**	**191 557**
Sum driftsinntekter	**2 504 956**	**2 749 073**	**2 757 325**	**2 739 228**	**2 718 158**

Rammetilskudd

Rammetilskuddet består av flere ulike tilskudd og omfordelingsordninger. Hovedelementet i rammetilskuddet er innbyggertilskuddet. Alle kommunene får et likt tilskudd per innbygger. I 2024 er innbyggertilskuddet på 29 832 kroner. For Molde kommune utgjør dette 969,9 mill. kroner.

Videre blir dette tilskuddet omfordelt gjennom utgiftsutjevningen. Her får kommunene justert rammetilskuddet etter beregnet utgiftsbehov i egen kommune. Det betyr at kommuner med lavere behov for kommunale tjenester, får et trekk, og kommuner med stort behov for kommunale tjenester, får et tillegg. For Molde kommune er anslått utgiftsnivå 1,95 prosent større enn i gjennomsnittskommunen. Vi får som følge av dette økt rammetilskuddet med 41,2 mill. kroner i 2024.

Satsen på innbyggertilskudd blir redusert etter antall elever som går i private eller statlige skoler i Norge. Dette er elever som ikke går i den kommunale grunnskolen, og gir dermed reduserte utgifter for kommunene. Vårt innbyggertilskudd er redusert med 21,2 mill. kroner knyttet elever i private og statlige skoler. Vi skal ha et trekk på 9,6 mill. kroner basert på de elevene som faktisk går på private skoler i Molde kommune, og får derfor tilbakeført 11,6 mill. kroner i korreksjonsordningen.

Noen enkeltsaker egner seg ikke til å fordele basert på innbyggertall. Disse blir fordelt etter det vi kaller for særskilt fordeling. Molde kommune har fem saker som blir utbetalt med særskilt fordeling:

- inndelingstilskudd sammenslåtte kommuner 47,4 mill. kroner
- tilskudd helsestasjon- og skolehelsetjenesten 6,2 mill. kroner

- kompensasjon ansvarsovertakelse barnevern 5,9 mill. kroner
- grunnskoletilskudd per skole 9,2 mill. kroner
- rammetrekk redusert arbeidsgiveravgift -2,3 mill. kroner

Samlet gir dette 62,4 mill. kroner i rammetilskudd etter særskilt fordeling.

Inntektsgarantiordningen skal sikre at ingen kommuner får en for brå nedgang i sine inntekter fra et år til det neste. Ordningen finansieres med et likt trekk per innbygger innenfor et samlet rammetilskudd. Molde kommune får ikke kompensasjon gjennom denne ordningen, men må bidra til finansieringen av ordningen med 2,4 mill. kroner.

Regionsentertilskuddet er på 6,1 mill. kroner og går til kommuner som har slått seg sammen og som har mer enn 8 000 innbyggere.

Statsforvalteren har tildelt skjønnstilskudd for 2024. Molde kommune får 2,4 mill. kroner i skjønnstilskudd. Dette knytter seg til drift av kommunalt rovviltutvalg, ekstra utgifter til barnevern eller som kommer dårlig ut av barnevernsreformen, skyss av helsepersonell, generell vurdering av kommunens økonomi og for rollen som regionsenter.

Inntektsutjevningen er koblet opp mot kommunens skatteinntekter, men omfordelingen må skje gjennom rammetilskuddet da skatteinntektene ikke kan flyttes mellom kommunene. Inntektsutjevningen sikrer at 60 prosent av ulikhetene i egne skatteinntekter utjevnes mellom kommunene. I motsetning til resten av rammetilskuddet, er ikke inntektsutjevningen et fast og kjent beløp bestemt av Stortinget. Det er et anslag og til dels usikkert anslag. For 2024 har vi lagt til grunn at vi får 48,3 mill. kroner i inntektsutjevning. Dette er lavere enn anslaget i statsbudsjettet, men det skyldes at vi har lagt en høyere skatteanslag til grunn, og da vil vi som en konsekvens få mindre inntektsutjevning.

Samlet sett ligger det an til at Molde kommune får et rammetilskudd på 1 143,5 mill. kroner i 2024.

I 2025 og ut økonomiplanperioden er det forutsatt at økte utgifter som følge av demografisk utvikling, blir finansiert av økt rammetilskudd.

Inntekts- og formueskatt

Anslaget på skatteinntekter er det mest usikre inntektsanslaget i statsbudsjett. For det første er det alltid knyttet noe usikkerhet til det samlede, nasjonale skatteanslaget. For det andre er det lagt inn forutsetninger om folketallet ved inngangen av året, med forutsetning om uniform utvikling for alle kommuner i 2023, som gir usikkerhet i anslaget. For det tredje vet vi ikke hvor god skatteinngangen i egen kommune blir neste år.

I det nasjonale anslaget for 2024 er det lagt til grunn en sysselsettingsvekst på 0,1 prosent og en årslønnsvekst på 4,9 prosent. Ut fra nasjonalt anslag på skatteinntektene, bestemmes kommunenes andel av inntekts- og formueskatt. Denne andelen kalles det kommunale skattøret og reduseres med 0,2 prosent ned til 10,95 prosent. Det betyr at kommunesektoren få behold mindre av skatten på inntekt og formue neste år. Skattøret

blir på samme nivå som i 2022. Hovedårsaken til at det justeres såpass mye fra ett år til den neste er målet om at skatteinntektene skal være 40 prosent av kommunenes inntekter.

Skatteinntektene per innbygger målt mot landsgjennomsnittet har gått ned for Molde kommune de siste årene. Den var så lav som 90,0 prosent i 2022. Det er denne prosenten som ligger til grunn for anslaget til Molde kommune i statsbudsjettet. I 2021 og per september i 2023 ligger vi på 91,8 prosent av landsgjennomsnittet. KS har også utarbeidet en modell for beregning av skatteinntekter. I denne modellen bruker de i stedet gjennomsnittet av skatteinngangen for de siste tre årene, som også er 91,8 prosent for Molde kommune.

Ser vi på forskjell mellom budsjett og regnskap, så viser historikken at anslagene i statsbudsjettet ofte er konservative. Skatteinngangen blir ofte bedre enn det som er lagt til grunn både i opprinnelig og revidert budsjett. Med bakgrunn i historikken velger vi å budsjettere med 1 202,6 mill. kroner i skatteinntekter i 2024. Dette er 31,0 mill. kroner mer enn det som er anslått i statsbudsjettet og 9,7 mill. kroner mer enn KS´ modell. Det er selvfølgelig ikke uten risiko vi legger inn en slik merinntekt.

Eiendomsskatt

Kommunestyret bestemmer selv nivået på eiendomsskatten. Dette gjøres gjennom det årlige eiendomsskattevedtaket. De generelle reglene sier at vedtaket skal bestemme både den generelle promillesatsen og promillesatsen for privat- og fritidsboliger. Den generelle promillesatsen kan maksimalt være på 7 promille. Denne vil gjelde for næringseiendommer, kraftanlegg og oppdrettsanlegg. For privat- og fritidsboliger er den maksimale tillatte promillesatsen 4 promille.

I tillegg til vedtak om promille skal også regler og grunnlag for taksering, bunnfradrag og eventuelle fritak vedtas i det årlige eiendomsskattevedtaket.

I forbindelse med kommunesammenslåingen ble det innført særskilte regler for harmonisering av eiendomsskatten i sammenslåtte kommuner. I 2023 ble begge promillesatsene harmonisert til 3,6 promille i hele kommunen. 2024 blir det første året det er lov å øke promillesatsen i Molde kommune.

I forrige økonomiplan lå det inne 141,3 mill. kroner i inntekter på eiendomsskatt for 2024. I budsjett 2024 har vi lagt inn 159,7 mill. kroner i eiendomsskatt. Økningen skyldes i hovedsak en beregnet boligverdiøkning på 3 prosent (skatteetatens grunnlag 2021) for 2023 som ble vesentlig høyere og en økning o boligverdi på 8 prosent (grunnlag 2022) for 2024.

Andre generelle driftsinntekter

Havbruksfondet

Ved innføringen av grunnrentebeskatning for havbruk ble det lagt til grunn at 50 prosent av inntektene skulle tilfalle kommunesektoren. Vertskommunene får hoveddelen av

inntektene i form av overføringer fra havbruksfondet (produksjonsavgift og auksjonsinntekter). Stortinget besluttet i 2015 å opprette et havbruksfond. Fiskeridirektoratet har ansvar for utbetalingene. Havbruksfondet fordeler kommunal sektors andel av inntektene fra vekst i oppdrettsnæringen og inntekter fra avgiften på produksjon av laks, ørret og regnbueørret. Ved fordeling av midlene skal Fiskeridirektoratet legge til grunn klarert lokalitetsbiomasse, slik det går fram av Akvakulturregisteret 1. september hvert år. I budsjettet er det lagt til grunn en forventning for 2024 om total produksjonsavgift 1,2 mrd. kroner og total auksjonsinntekter til fordeling på 1,3 mrd kroner. Når vi legger til grunn Molde sin andel i 2022 på 0,56 prosent gir det en inntekt på 14,0 mill. kroner. Til sammenligning mottok kommunen 15,2 mill. kroner i 2022, og har budsjettert med 4,9 mill. kroner i 2023.

Integreringstilskudd

Kommunen mottar tilskudd fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI) som skal bidra til å bosette og integrere flyktningene på en god måte. Satsene for tilskuddet blir bestemt i statsbudsjettet, og tilskuddet ytes over en periode på fem år fra bosettingåret. Integreringstilskuddet skal i hovedsak dekke kommunens gjennomsnittlige utgifter denne femårsperioden.

Det har vært en økt flyktningstrøm etter krigens utbrudd i Ukraina i 2022, og kommunen bosatte over 300 flyktninger i 2022. I revidert budsjett 2023 er det budsjettert med 320 bosettinger og

155,6 mill. kroner i tilskudd. Kommunen forventer å motta anmodning fra IMDI om bosetting av et høyt antall flyktninger også i 2024, vi viderefører derfor nivået fra 2023 og budsjetterer med 320 bosettinger i 2024. Samlet integreringstilskudd i 2024 beregnes til å utgjøre 210 mill. kroner.

Størstedelen av utgiftene i forbindelse med bosetting og integrering av flyktninger ligger i tjenestene som utføres i sektor oppvekst, kultur og velferd og sektoren kompenseres med 190,1 mill. kroner i rammen for 2024. Sektor helse og omsorg yter helsetjenester til flyktningene og kompenseres med 4,2 mill. kroner i rammen. En beregnet andel av integreringstilskuddet går til å finansiere andre tjenester som flyktningene benytter seg av i kommunen. Dette går med til å finansiere kommunens øvrige budsjett, for 2024 er denne andelen beregnet til 15,7 mill. kroner.

Konsesjonsavgift – kraftfondet

Kommunen mottar en konsesjonsavgift knyttet til konsesjoner gitt etter vassdragsreguleringsloven eller industrikonsesjonsloven. Det betyr at kommunen mottar en avgift fra kraftanlegg. Beløpet på avgiften fastsettes av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). For 2024 er beløpet beregnet til 10,0 mill. kroner. Alle konsesjonsavgifter knyttet til gamle Nesset kommune settes av til bundet fond (kraftfondet).

Konsesjonsavgiftene blir justert hvert femte år (prisjustert). Det er skilt mellom konsesjoner gitt før og etter 1959. Justering vil skje i 2024 (konsesjoner gitt etter 1959)

og 2025 (konsesjoner gitt før 1959). Konsesjonsavgiften har til nå i nye Molde kommune i sin helhet blitt tilført kraftfondet.

Kommunedirektøren foreslår i årets budsjett at kraftfondet i årene fremover får tilført samme nominelle beløp som tidligere (9,468 mill. kroner). Den forventede prisjusteringen i 2024 og 2025 på 0,475 mill. kroner og 1,85 mill. kroner benyttes til en satsning på næringsutvikling i hele kommunen. Konkret benyttes det til å tilsette en næringsrådgiver i løpet av 2024, og fra 2025 delfinansiere den årlige avsetningen til maritimt næringsfond med 1 mill. kroner.

Naturressursskatt

Naturressursskatt betales av vannkraftverk, med effekt på over 10 000 kVA (kilovoltampere), til vertskommunen og -fylket. Skatten utgjør 1,1 øre/kWh til kommunen og 0,2 øre/kWh til fylket, beregnet på grunnlag av det enkelte kraftverkets gjennomsnittlige produksjon de siste syv årene.

Naturressursskatten er en del av kommunens skatteinntekter, men skal budsjetteres på et annet område enn inntekts- og formueskatten. Det budsjetteres med en årlig inntekt på 12,0 mill. kroner i naturressursskatt.

Rentekompensasjon – Husbanken

Kommunen mottar rentekompensasjoner fra Husbanken knyttet til tidligere gjennomførte investeringer. I hovedsak er rentekompensasjonen knyttet til omsorgsboliger og sykehjem, men det er også noe knyttet til skolelokaler. Det budsjetteres med en inntekt på 9,2 mill. kroner i 2023.